GENERALINĖS ADVOKATĖS
TAMARA ĆAPETA IŠVADA,
pateikta 2025 m. birželio 5 d.[1]

Byla C-811/23 P

Europos Komisija
prieš
Zippo Manufacturing Co.,

Zippo GmbH

„Apeliacinis skundas – Bendra prekybos politika – Reglamentas (ES) Nr. 654/2014 – Jungtinių Valstijų priimtos priemonės dėl tam tikrų aliuminio ir plieno produktų importo – „Pusiausvyros atkūrimo“ priemonės, taikomos kaip papildomi *ad volore*m muitai tam tikrų kategorijų produktams – Teisė būti išklausytam“

I. Įžanga

1. „Muitai“ – man gražiausias žodis žodyne ir tai mano mėgstamiausias žodis“, – neseniai pasakė Jungtinių Valstijų prezidentas Donald J. Trump[2].

2. Prezidentas Trump susižavėjo muitais dar per savo pirmąją kadenciją, jeigu ne anksčiau: 2018 m. jo nurodymu Jungtinės Valstijos įvedė *ad valorem* muitus kelių rūšių įvairios kilmės plieno produktams, tarp jų – ir iš Europos Sąjungos. Reaguodama į tai, Europos Sąjunga tam tikroms Kombinuotosios nomenklatūros[3] (toliau – KN) muitų tarifų eilutėms nustatė pusiausvyros atkūrimo priemones – papildomus *ad valorem* muitus.

3. Vienos iš produktų kategorijų, patekusių į šią kryžminę geopolitikos ugnį, KN kodas 9613 80 00 („Kiti žiebtuvėliai“), ir jai Įgyvendinimo reglamentu (ES) 2020/502[4] (toliau – ginčijamas reglamentas) buvo nustatytas papildomas 20 % *ad valorem* muito tarifas.

[1] Originalo kalba: anglų.

[2] Žr. Leonard, J., „In Trump's Economic Plan, Tariff is "the Most Beautiful Word"“, https://www.bloomberg.com/news/newsletters/2024-10-15/in-trump-s-economic-plan-tariff-is-the-most-beautiful-word, 2024 m. spalio 15 d.

[3] 1987 m. liepos 23 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2658/87 dėl tarifų ir statistinės nomenklatūros bei dėl Bendrojo muitų tarifo (OL L 256, 1987, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 2 sk., 2 t., p. 382) I priedas.

[4] 2020 m. balandžio 6 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas dėl tam tikrų prekybos politikos priemonių, susijusių su tam tikrais Jungtinių Amerikos Valstijų kilmės produktais (OL L 109, 2020, p. 10).

4. Žiebtuvėlis „Zippo“ – tipiškas amerikietiškas produktas – priskiriamas prie šios produktų kategorijos. Todėl *Zippo Manufacturing Co.*, *Zippo GmbH* ir *Zippo SAS* (toliau kartu – *Zippo*)[5] užginčijo šį reglamentą Bendrajame Teisme. Vienas iš jų argumentų buvo tas, kad jos turėjo būti išklausytos prieš nustatant šiuos muitus.

5. 2023 m. spalio 18 d. Sprendime *Zippo Manufacturing ir Zippo / Komisija* (T-402/20, EU:T:2023:640; toliau – skundžiamas sprendimas) Bendrasis Teismas pritarė šiam argumentui.

6. Europos Komisija pateikė apeliacinį skundą dėl šio sprendimo ir, be kita ko, nurodė, kad Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 41 straipsnio 2 dalies a punkte garantuojama teisė būti išklausytam šioje byloje netaikoma. Sutinku su tuo.

II. Faktinės bylos aplinkybės

A. Administracinė procedūra

7. Šio ginčo aplinkybės išdėstytos skundžiamo sprendimo 2–13 punktuose. Dar kartą paminėtinos aplinkybės nurodytos toliau.

8. 2018 m. kovo 2 d. prezidentas Trump tinkle *Twitter*, be kita ko, paskelbė šią žinutę:

„Turime apsaugoti savo šalį ir darbuotojus. Mūsų plieno pramonė yra prastos būklės. JEI NETURITE PLIENO, NETURITE ŠALIES!“[6]

9. 2018 m. kovo 8 d. Jungtinės Valstijos patvirtino priemones – 20 % *ad valorem* muito tarifą tam tikriems, be kita ko, iš Europos Sąjungos importuojamiems plieno ir aliuminio produktams; muito tarifas įsigaliojo nuo 2018 m. kovo 23 d. ir turėjo galioti neribotą laiką[7].

10. Reaguodama į šias priemones, Komisija 2018 m. gegužės 16 d. paskelbė Įgyvendinimo reglamentą (ES) 2018/724[8], kuriuo tam tikriems produktams iš Jungtinių Valstijų laipsniškai taikomi papildomi muitai. Atrinktų produktų, kurių KN kodai patenka į šio reglamento taikymo sritį, asortimentas apima cukrinius kukurūzus, spanguoles, tabaką, makiažo priemones, drabužius, plieno produktus, burboną, popierių, avalynę, namų apyvokos reikmenis, skalbimo mašinas, baterijas, motorines transporto priemones, motociklus, žvejybos laivus ir motorlaivius.

5 Atsiliepime į šį apeliacinį skundą *Zippo* nurodo, kad *Zippo SAS* nebeliko.

6 Žr. „The American Presidency Project“, 2018 m. kovo 2 d. tinkle „Twitter“ paskelbtos žinutės, galima susipažinti internete adresu https://www.presidency.ucsb.edu/documents/tweets-march-2-2018.

7 Žr. *United States Federal Register*, 2018 m. kovo 8 d. Pareiškimas Nr. 9705 (dėl plieno importo į Jungtines Valstijas koregavimo), FR Doc. 2018-05478. Vėliau šių muitų tarifų taikymas buvo atidėtas iki 2018 m. gegužės 1 d., o paskui – iki 2018 m. birželio 1 d.; žr. *United States Federal Register*, 2018 m. kovo 22 d. Pareiškimas Nr. 9711 (dėl plieno importo į Jungtines Valstijas koregavimo), FR Doc. 2018-06425, ir 2018 m. balandžio 30 d. Pareiškimas Nr. 9740 (dėl plieno importo į Jungtines Valstijas koregavimo), FR Doc. 2018-09841.

8 2018 m. gegužės 16 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas dėl tam tikrų prekybos politikos priemonių, susijusių su tam tikrais Jungtinių Amerikos Valstijų kilmės produktais (OL L 122, 2018, p. 14). Tiek, kiek šie muitai buvo nustatyti motociklams, jie buvo išnagrinėti byloje, kurioje priimtas 2024 m. lapkričio 21 d. Sprendimas *Harley-Davidson Europe ir Neovia Logistics Services International / Komisija* (C-297/23 P, EU:C:2024:971).

11. 2018 m. gegužės 18 d. Europos Sąjunga pranešė Pasaulio prekybos organizacijos (PPO) Prekybos prekėmis tarybai apie siūlomą lengvatų taikymo ir kitų įsipareigojimų vykdymo sustabdymą pagal PPO susitarimo dėl apsaugos priemonių 8 straipsnio 2 dalį, kiek tai susiję su KN kodais, išvardytais Įgyvendinimo reglamente 2018/724[9].

12. 2020 m. sausio 24 d. Jungtinės Valstijos išplėtė muitų tarifų taikymą tam tikriems išvestiniams plieno ir aliuminio produktams – šie muitų tarifai turėjo būti taikomi nuo tos dienos taip pat neribotą laikotarpį[10].

13. 2020 m. kovo 6 d. Komisija, vadovaudamasi Reglamento (ES) Nr. 654/2014 (toliau – Vykdymo užtikrinimo reglamentas)[11] 9 straipsniu, paskelbė pranešimą Komisijos Prekybos generalinio direktorato (GD) interneto svetainėje, prašydama suinteresuotųjų asmenų pareikšti nuomonę[12]. Jau tuo metu Prekybos GD siekta surinkti informaciją, susijusią, be kita ko, su KN kodu 9613 80 00[13].

14. *Zippo* šioje procedūroje nedalyvavo.

15. 2020 m. balandžio 7 d. Komisija paskelbė ginčijamą reglamentą.

16. Jame Komisija paaiškina, kad „nepaisant to, kad Jungtinės Valstijos šias priemones apibūdina kaip saugumo priemones, iš esmės jos yra apsaugos priemonės“[14]. Atsižvelgiant į tai ir kadangi per konsultacijas su Jungtinėmis Valstijomis tinkamo sprendimo rasti nepavyko, Europos Sąjunga, remdamasi Vykdymo užtikrinimo reglamento 4 straipsnio 1 dalimi, pasinaudojo teise sustabdyti ir iš naujo subalansuoti nuolaidas pagal PPO susitarimą dėl apsaugos priemonių[15].

17. Tam buvo taikomos tinkamos priemonės – prekybos politikos priemonės, kurias sudaro tarifų nuolaidų sustabdymas ir naujų arba didesnių muitų nustatymas[16].

18. Tai reiškė, kad produktams, kurių KN kodas 9613 80 00 („Kiti žiebtuvėliai“ ir priskiriamiems prie kategorijos „Cigarečių žiebtuvėliai ir kiti žiebtuvėliai, mechaniniai arba nemechaniniai, elektriniai arba neelektriniai bei jų dalys, išskyrus žiebtuvėlių akmenėlius ir dagtis“), buvo nustatytas papildomas 20 % *ad valorem* muitas[17]. Ginčijamame reglamente nurodyta, kad „rengdama ir pasirinkdama šias priemones, Komisija taikė objektyvius kriterijus pagal [Vykdymo užtikrinimo reglamento] 4 straipsnio 2 dalies c punktą ir 4 straipsnio 3 dalį“[18].

9 Žr. PPO Apsaugos priemonių komiteto skubų pranešimą Prekybos prekėmis tarybai pagal Susitarimo dėl apsaugos priemonių 12.5 straipsnį dėl Susitarimo dėl apsaugos priemonių 8 straipsnio 2 dalyje nurodytų lengvatų taikymo ir kitų įsipareigojimų vykdymo siūlomo sustabdymo, G/SG/N/12/ES/1, p. 1.

10 Žr. *United States Federal Register*, 2020 m. sausio 24 d. Pareiškimas 9980 dėl išvestinių aliuminio gaminių ir išvestinių plieno gaminių importo į Jungtines Valstijas koregavimo, FR Doc. 2020-01806.

11 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas dėl Europos Sąjungos teisių taikyti tarptautines prekybos taisykles ir užtikrinti šių taisyklių vykdymą, kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 3286/94, nustatantis Bendrijos procedūras bendros prekybos politikos srityje siekiant užtikrinti Bendrijos teisių pagal tarptautinės prekybos taisykles, visų pirma tas, kurios nustatytos Pasaulio prekybos organizacijoje, įgyvendinimą (OL L 189, 2014, p. 50).

12 Žr. skundžiamo sprendimo 7 punktą.

13 Skundžiamo sprendimo 7 punkte Bendrasis Teismas paaiškina, kad, „[š]iam rinkimui pasibaigus, Komisija kaip vieną iš priemonių“ numatė galimybę taikyti papildomus *ad valorem* muitus produktams, kurių KN kodas 9613 80 00. Vis dėlto man atrodo, kad iš Bendrojo Teismo bylos medžiagos matyti, jog Prekybos GD interneto svetainėje paskelbtame klausimyne jau buvo nurodyta galimybė padidinti muitus produktams, žymimiems šiuo KN kodu.

14 Žr. ginčijamo reglamento 2 konstatuojamąją dalį.

15 Žr. ginčijamo reglamento 8 ir 9 konstatuojamąsias dalis.

16 Žr. ginčijamo reglamento 9 konstatuojamąją dalį.

17 Žr. ginčijamo reglamento 1 straipsnio 2 dalį.

18 Žr. ginčijamo reglamento 10 konstatuojamąją dalį.

19. Šio reglamento 4 straipsnio 2 dalies c punkte Komisijai suteikti įgaliojimai priimti prekybos politikos priemones, kurios būtų „iš esmės <…> lygiaver[tės] nuolaidų ar kitų įsipareigojimų, kuriems poveikio turi apsaugos priemonė, lygiui pagal PPO susitarimo dėl apsaugos priemonių sąlygas“.

20. Pagal Vykdymo užtikrinimo reglamento 4 straipsnio 3 dalį nagrinėjamos prekybos politikos priemonės nustatomos remiantis šiais kriterijais: „a) priemonių veiksmingumas skatinant trečiąsias šalis laikytis tarptautinių prekybos taisyklių“; „b) priemonėmis sudaromos galimybės padėti trečiosios šalies priemonių paveiktiems Sąjungos ekonominės veiklos vykdytojams“; „c) galimybė pasinaudoti alternatyviais atitinkamų prekių tiekimo arba paslaugų teikimo šaltiniais, norint išvengti neigiamo poveikio Sąjungos vartotojų grandies rinkai, perkančiosioms institucijoms ar įstaigoms, arba galutiniams vartotojams, arba tokį poveikį sumažinti“; „d) neproporcingai sudėtingo administravimo ir išlaidų, kurie atsirastų taikant priemones, vengimas“ ir „e) bet kokie konkretūs kriterijai, kurie gali būti nustatyti tarptautiniuose prekybos susitarimuose, susiję su [Vykdymo užtikrinimo reglamento] 3 straipsnyje nurodytais atvejais“.

21. Iš Teisingumo Teismo turimos bylos medžiagos matyti, kad 2020 m. kovo 26 d. Prekybos GD pranešime nurodyta, jog, renkant informaciją pagal Vykdymo užtikrinimo reglamento 9 straipsnį, „vertinamuose įvairiuose suinteresuotųjų asmenų išdėstytuose reikalavimuose atsispindėjo atitinkami kriterijai, įtvirtinti Vykdymo užtikrinimo reglamente, būtent jo b ir c punktuose. Šiais kriterijais Komisija pirmiausia vadovavosi atrinkdama produktus. Kadangi numatytos priemonės yra pasienyje taikomi muitų tarifai, d punkte nurodyta sąlyga tenkinama. e punkte nustatytas kriterijus netaikomas, nes PPO susitarime dėl apsaugos priemonių nenumatyta papildomų konkrečių kriterijų, išskyrus esminį lygiavertiškumą. a punkte nurodytas kriterijus nagrinėjamu atveju netaikomas, nes jis aktualus kitais atvejais, numatytais Vykdymo užtikrinimo reglamente“ [19].

22. Ginčijamas reglamentas įsigaliojo 2020 m. balandžio 6 d. [20]

23. 2020 m. balandžio 7 d. Europos Sąjunga pranešė PPO Prekybos prekėmis tarybai apie ginčijamu reglamentu nustatytas priemones pagal PPO susitarimo dėl apsaugos priemonių 8 straipsnio 2 dalį [21].

24. 2021 m. spalio 31 d. Jungtinėms Amerikos Valstijoms paskelbus apie priemonių sustabdymą iki 2023 m. gruodžio 31 d., Komisija taip pat sustabdė ginčijamu reglamentu nustatytų priemonių taikymą iki 2023 m. gruodžio 31 d. [22]

B. Skundžiamas sprendimas

25. *Zippo GmbH* importuoja į Sąjungą *Zippo Manufacturing Co*. Jungtinėse Valstijose gaminamus mechaninius „vėjui atsparius“ žiebtuvėlius, kurių KN kodas 9613 80 00 (toliau – nagrinėjamas produktas). Šis KN kodas patenka į ginčijamo reglamento taikymo sritį.

[19] Šis dokumentas įregistruotas numeriu Ares(2020)1798978, ir *Zippo* jį pridėjo prie Bendrajam Teismui pateikto dubliko.

[20] Žr. ginčijamo reglamento 3 straipsnį.

[21] Žr. PPO, Apsaugos priemonių komitetas, *Skubus pranešimas Prekybos prekėmis tarybai pagal Susitarimo dėl apsaugos priemonių 12.5 straipsnį dėl Susitarimo dėl apsaugos priemonių 8 straipsnio 2 dalyje nurodytų lengvatų taikymo ir kitų įsipareigojimų vykdymo siūlomo sustabdymo, G/SG/N/12/ES/2*, p. 1.

[22] 2021 m. lapkričio 26 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2021/2083, kuriuo sustabdomas įgyvendinimo reglamentais (ES) 2018/886 ir (ES) 2020/502 nustatytų prekybos politikos priemonių, susijusių su tam tikrais Jungtinių Amerikos Valstijų kilmės produktais, taikymas (OL L 426, 2021, p. 41), 2 straipsnis.

26. 2020 m. birželio 30 d. *Zippo* pareiškė ieškinį dėl ginčijamo reglamento panaikinimo.

27. 2023 m. spalio 18 d. Bendrasis Teismas priėmė skundžiamą sprendimą, juo panaikino ginčijamą reglamentą tiek, kiek jis siejamas su produktais, kurių KN kodas 9613 80 00, motyvuodamas tuo, kad Komisija nepaisė *Zippo* teisės būti išklausytoms per šio reglamento priėmimo procedūrą.

28. Iš esmės šio sprendimo struktūra yra tokia.

29. Dėl priimtinumo Bendrasis Teismas atsižvelgė tik į *Zippo Manufacturing Co*. padėtį[23].

30. Visų pirma tas teismas paaiškino, kad ginčijamas reglamentas yra konkrečiai susijęs su *Zippo Manufacturing Co*. dėl „faktinių ir teisinių aplinkybių, sudarančių konkrečią situaciją, kuri <…> ją charakterizuoja <…>, palyginti su kitais ekonominės veiklos vykdytojais“[24]. Antra, Bendrasis Teismas nusprendė, kad ginčijamas reglamentas yra tiesiogiai susijęs su *Zippo Manufacturing Co*., be kita ko, dėl to, kad šis reglamentas turėjo įtakos šios bendrovės teisei patekti į Sąjungos rinką[25]. Trečia, tas teismas manė, kad ši bendrovė, nepaisydama ginčijamo reglamento taikymo sustabdymo, išsaugojo suinteresuotumą pareikšti ieškinį, nes siekia išvengti inkriminuojamų pažeidimų pasikartojimo ateityje[26].

31. Nagrinėdamas ieškinį iš esmės Bendrasis Teismas iš karto perėjo prie penktojo pagrindo, kurį *Zippo* grindė Komisijos įvykdytu gero administravimo principo pažeidimu[27].

32. Pirma, tas teismas *Zippo* ieškinio pagrindą įvertino atsižvelgdamas į Vykdymo užtikrinimo reglamento 9 straipsnyje nustatytus reikalavimus. Jis padarė išvadą, kad pagal šią nuostatą nereikalaujama, kad Komisija informuotų atitinkamus suinteresuotuosius asmenis apie informacijos rinkimą, paskelbdama pranešimą *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, ir kad pakanka apie šį procesą paskelbti Prekybos GD interneto svetainėje[28].

33. Antra, Bendrasis Teismas pažymėjo, kad teisė į gerą administravimą apima kiekvieno asmens teisę būti išklausytam prieš taikant bet kokią individualią jam nepalankią priemonę. Šį teiginį jis grindė Chartijos 41 straipsnio 2 dalies a punktu[29]. Tas teismas nurodė, kad pagal Vykdymo užtikrinimo reglamento 4 straipsnį numatytomis pusiausvyros atkūrimo priemonėmis „siekiama sukelti neigiamą ekonominį poveikį Jungtinių Valstijų įmonių, eksportuojančių į Sąjungą produktus, kuriems taikomos šios priemonės, veiklai“[30]. Vadinasi, tokia priemonė, „net jeigu ji taikoma ne pagal individualią procedūrą su ja susijusius produktus eksportuojančioms įmonėms, gali turėti neigiamą poveikį šių įmonių interesams“, taigi „negalima atmesti galimybės“, kad šios įmonės gali remtis teise būti išklausytoms[31].

[23] Žr. skundžiamo sprendimo 44 ir 45 punktus.

[24] Skundžiamo sprendimo 30 ir 31 punktai.

[25] Skundžiamo sprendimo 41 punktas.

[26] Skundžiamo sprendimo 47 punktas.

[27] Bendrasis Teismas nepriėmė sprendimo dėl kitų keturių *Zippo* nurodytų pagrindų, t. y. pirma, dėl proporcingumo principo pažeidimo; antra, dėl nediskriminavimo ir vienodo požiūrio principų pažeidimo; trečia, dėl akivaizdžios teisės ir faktų vertinimo klaidos, nes argumentai, kuriais remiantis buvo atrinktas produktas, nebuvo tinkamai motyvuoti; ir, ketvirta, dėl akivaizdžios teisės vertinimo klaidos, susijusios su Sąjungos įsipareigojimais PPO.

[28] Šiuo klausimu žr. skundžiamo sprendimo 53–58 punktus.

[29] Šiuo klausimu žr. skundžiamo sprendimo 59–63 punktus.

[30] Šiuo klausimu žr. skundžiamo sprendimo 67–71 punktus.

[31] Žr. skundžiamo sprendimo 72 ir 73 punktus.

34. Kartu Bendrasis Teismas manė, kad Vykdymo užtikrinimo reglamento 9 straipsniu nėra įgyvendinama teisė būti išklausytam, nes jame nustatyta Komisijos pareiga rinkti informaciją ir nuomones dėl Sąjungos ekonominių interesų, susijusių su tam tikromis prekėmis ar paslaugomis, o ne dėl įmonių konkrečių interesų, kuriuos neigiamai veikia siūlomos Sąjungos priemonės [32].

35. Atsižvelgdamas į šias prielaidas ir į tai, kad Komisija žinojo, jog ginčijamu reglamentu nustatytos priemonės gali neigiamai paveikti *Zippo*, Bendrasis Teismas padarė išvadą, kad Komisija turėjo suteikti šiai šaliai galimybę būti išklausytai per ginčijamo reglamento priėmimo procedūrą [33].

36. Galiausiai Bendrasis Teismas nusprendė, kad teisės būti išklausytam pažeidimas galėjo turėti įtakos procedūros baigčiai. Jo nuomone, jeigu *Zippo* būtų suteikta teisė būti išklausytoms, „negalima atmesti galimybės, kad <…> [ginčijamo reglamento] turinys būtų buvęs kitoks“ [34].

37. Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, Bendrasis Teismas pripažino ieškinio penktąjį pagrindą pagrįstu ir panaikino ginčijamą reglamentą, neišnagrinėjęs kitų ieškinio pagrindų.

C. Procesas Teisingumo Teisme

38. 2023 m. gruodžio 26 d. pateiktu apeliaciniu skundu Komisija prašo Teisingumo Teismo panaikinti skundžiamą sprendimą, atmesti ieškinio penktąjį pagrindą, susijusį su gero administravimo principo pažeidimu, ir priteisti iš *Zippo* bylinėjimosi išlaidas.

39. *Zippo* Teisingumo Teismo prašo atmesti apeliacinį skundą arba, nepatenkinus šio reikalavimo, grąžinti bylą Bendrajam Teismui ir priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

40. Ir Komisija, ir *Zippo* pasinaudojo teise pateikti atsiliepimą į apeliacinį skundą ir tripliką. Teismo posėdžio nebuvo surengta.

III. Analizė

41. Teisingumo Teismas manęs paprašė atliekant analizę sutelkti dėmesį į apeliacinio skundo pirmąjį pagrindą. Pateikdama jį, Komisija teigia, kad Bendrasis Teismas klaidingai nusprendė, jog ji pažeidė Chartijos 41 straipsnio 2 dalies a punkte įtvirtintą *Zippo* teisę būti išklausytoms [35].

42. Komisija šį apeliacinio skundo pagrindą grindžia trimis argumentais. Pateikiant pirmąjį argumentą teigiama, kad Bendrasis Teismas neatsižvelgė į tai, kad Chartijos 41 straipsnio 2 dalies a punktas netaikomas visuotinai taikomoms priemonėms. Antrasis argumentas yra tas, kad ginčijamas reglamentas nėra „individuali priemonė“. Galiausiai, pateikiant trečiąjį argumentą

[32] Šiuo klausimu žr. skundžiamo sprendimo 67 punktą.

[33] Šiuo klausimu žr. skundžiamo sprendimo 74–77 punktus.

[34] Šiuo klausimu žr. skundžiamo sprendimo 87–90 punktus.

[35] Pateikdama apeliacinio skundo pirmąjį pagrindą Komisija, atrodo, pirmiausia teigia, kad *Zippo* ieškinio penktasis pagrindas iš tikrųjų neapėmė teisės būti išklausytoms, nes šiuo [ieškinio] pagrindu kritikuojama Komisijos pagal Vykdymo užtikrinimo reglamento 9 straipsnį vykdoma informacijos rinkimo procedūra Chartijos 41 straipsnyje įtvirtinto gero administravimo principo požiūriu. Vis dėlto Komisija aiškiai nepriekaištauja Bendrajam Teismui dėl to, kad šis priėmė sprendimą *ultra petita* dėl *Zippo* ieškinio penktojo pagrindo. Bet kuriuo atveju platus šio pagrindo aiškinimas leidžia aiškinti *Zippo* argumentus kaip grindžiamus teisės būti išklausytoms pažeidimu, nes *Zippo* tvirtina, kad Komisija turėjo jas informuoti individualiai dėl joms skirtų nagrinėjamų priemonių.

tvirtinama, kad net jei *Zippo* būtų turėjusios teisę būti išklausytos dėl ginčijamo reglamento priėmimo, ši teisė būtų įgyvendinta vykdant informacijos rinkimo procedūrą pagal Vykdymo užtikrinimo reglamento 9 straipsnį.

43. Vadovausiuosi Komisijos pateikta struktūra ir paeiliui išnagrinėsiu šiuos tris argumentus (A skirsnis). Nors siūlysiu Teisingumo Teismui pritarti visiems trims pateiktiems argumentams, padarysiu išvadą, kad šioje bylos stadijoje negalima priimti galutinio sprendimo, taigi bylą reikėtų grąžinti Bendrajam Teismui (B skirsnis).

A. Apeliacinio skundo pirmasis pagrindas

1. Pirmasis argumentas: Chartijos 41 straipsnio 2 dalies a punktas netaikomas visuotinai taikomoms priemonėms

44. Komisija tvirtina, kad nors Bendrasis Teismas teisingai nustatė, jog Chartijos 41 straipsnio 2 dalies a punktas taikomas tik individualioms priemonėms [36], jis šio reikalavimo netaikė procedūrai, per kurią buvo priimtas ginčijamas reglamentas, nes šis Sąjungos teisės aktas nėra individuali priemonė, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą [37].

45. O *Zippo* mano, kad Bendrasis Teismas paisė individualios priemonės reikalavimo, išplaukiančio iš Chartijos 41 straipsnio 2 dalies a punkto, ir kad skundžiamame sprendime nenurodyta priešingai.

46. Nors sutinku su *Zippo*, kad skundžiamame sprendime tai aiškiai nenurodyta, Komisija pagrįstai teigia, kad Bendrasis Teismas aiškina ir taiko Chartijos 41 straipsnio 2 dalies a punktą taip, tarsi jame nustatytas „individualios priemonės“ reikalavimas neegzistuotų, taigi atrodo, kad tas teismas daro išvadą, jog neigiamo poveikio asmeniui pakanka, kad būtų galima pasinaudoti teise būti išklausytam [38].

47. Toks požiūris yra akivaizdžiai klaidingas.

48. Iš Chartijos 41 straipsnio 2 dalies a punkto teksto ir susijusios jurisprudencijos [39] matyti, kad teisė būti išklausytam pagal šią nuostatą taikoma esant dviem sąlygoms: pirma, priemonė turi būti individuali priemonė, kurią ketinama priimti per asmens atžvilgiu vykdomą administracinę procedūrą, ir, antra, reikia, kad priemonė, kurią ketinama priimti, galėtų turėti neigiamą poveikį šiam asmeniui.

[36] Žr. skundžiamo sprendimo 61 punktą.

[37] Apeliaciniame skunde grįsdama šį argumentą, Komisija remiasi skundžiamo sprendimo 63, 65, 73 ir 91 punktais.

[38] Žr. skundžiamo sprendimo 63, 65, 67 ir 72–74 punktus.

[39] Žr. Su Pagrindinių teisių chartija susijusius išaiškinimus dėl 41 straipsnio, kuriuose, be kita ko, remiamasi 1991 m. lapkričio 21 d. Sprendimu *Technische Universität München* (C-269/90, EU:C:1991:438, 14 punktas) ir 1994 m. gruodžio 6 d. Sprendimu *Lisrestal ir kt. / Komisija* (T-450/93, EU:T:1994:290, 42 punktas) (paliktas galioti išnagrinėjus apeliacine instancija 1996 m. spalio 24 d. Sprendimu *Komisija / Lisrestal ir kt.* (C-32/95 P, EU:C:1996:402, 21 ir paskesni punktai)).

49. Remdamasis būtent šia logika, Teisingumo Teismas nusprendė, kad Chartijos 41 straipsnio 2 dalies a punkte įtvirtinta teisė būti išklausytam taikoma tik per procedūrą, per kurią administravimo institucija asmeniui taiko individualią priemonę, o ne per visuotinio taikymo aktų priėmimo procedūrą [40].

50. Yra svarbių politinių priežasčių, dėl kurių toks apribojimas yra pagrįstas: dauguma visuotinai taikomų priemonių, o gal ir jos visos, gali turėti tam tikrą neigiamą poveikį bent vienam fiziniam arba juridiniam asmeniui, nepaisant to, ar jį galima nustatyti iš anksto, ar ne. Komisija taip pat tvirtina, kad nors Sąjungos institucijos privalo atsižvelgti į poveikį, kurį tokios priemonės gali turėti fiziniams arba juridiniams asmenims, jos neprivalo atsižvelgti į konkrečią šių asmenų situaciją.

51. Taigi tokios priemonės daromo bendro poveikio asmeniui negali pakakti tam, kad atsirastų Chartijos 41 straipsnio 2 dalies a punkte įtvirtinta teisė būti išklausytam.

52. Kaip teisingai teigia Komisija, praktiškai būtų neįmanoma taikyti priešingo požiūrio, t. y. pripažinti teisės būti išklausytam kiekvienam asmeniui, kuriam gali daryti poveikį visuotinai taikoma priemonė.

53. Vis dėlto, net radus priemonių tokiai užduočiai įvykdyti, būtų neįmanoma nustatyti ir informuoti visų asmenų, kuriems visuotinai taikoma priemonė daro poveikį, siekiant juos išklausyti.

54. Bendros prekybos politikos srityje taip yra todėl, kad, kaip Komisija paaiškino atsakydama į Bendrojo Teismo šalims pateiktus klausimus, ji net negali susipažinti su konkretaus produkto importuotojų sąrašu. Komisija taip pat neturi prieigos prie individualių duomenų tam, kad galėtų nustatyti asmenis, kuriems gali būti daromas poveikis.

55. Darytina išvada, kad dėl teisinių ir praktinių priežasčių Chartijos 41 straipsnio 2 dalies a punkte įtvirtinta „individuali“ teisė būti išklausytam gali atsirasti tik dėl individualių priemonių [41].

56. Taigi reikia pritarti pirmajam argumentui, kuriuo grindžiamas apeliacinio skundo pirmasis pagrindas.

[40] Žr. 2011 m. kovo 17 d. Sprendimą *AJD Tuna* (C-221/09, EU:C:2011:153, 49 punktas) (jame atmestas Chartijos 41 straipsnyje įtvirtintos teisės būti išklausytam taikymas dėl bendrosios žuvininkystės politikos srities visuotinio taikymo aktų). Taip pat žr. 2023 m. birželio 22 d. Sprendimą *Arysta LifeScience Great Britain / Komisija* (C-259/22 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2023:513, 49 ir 50 punktai) ir pagal analogiją, kiek tai susiję su teisėkūros procedūra priimtais aktais, 1999 m. spalio 14 d. Sprendimą *Atlanta / Europos bendrija* (C-104/97 P, EU:C:1999:498, 35–38 punktai).

[41] Vis dėlto tai netrukdo Sąjungos teisės aktų leidėjui ar net Komisijai, kai ši naudojasi deleguotaisiais įgaliojimais, nuspręsti suteikti teisę būti išklausytiems asmenims, kuriems daro poveikį visuotinai taikoma priemonė; šiuo klausimu žr. 2023 m. birželio 22 d. Sprendimą *Arysta LifeScience Great Britain / Komisija* (C-259/22 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2023:513, 51 punktas). Bendros prekybos politikos srities pavyzdžių galima rasti 2016 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/1036 dėl apsaugos nuo importo dempingo kaina iš Europos Sąjungos narėmis nesančių valstybių (OL L 176, 2016, p. 21) 5 straipsnio 10 dalyje, 6 straipsnio 5 dalyje ir 21 straipsnio 3 dalyje, taip pat 2013 m. rugpjūčio 28 d. Komisijos deleguotojo reglamento (ES) Nr. 1083/2013, kuriuo nustatomos taisyklės, susijusios su laikino muitų tarifų lengvatų atšaukimo ir bendrųjų apsaugos priemonių priėmimo procedūra pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 978/2012, kuriuo taikoma bendrųjų muitų tarifų lengvatų sistema (OL L 293, 2013, p. 16), 4 ir 15 straipsniuose.

2. Antrasis argumentas: ginčijamas reglamentas nėra „individuali priemonė“

57. Komisija taip pat tvirtina, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, kai nusprendė, kad ginčijamas reglamentas *Zippo* atžvilgiu yra individuali priemonė, kaip tai suprantama pagal Chartijos 41 straipsnio 2 dalies a punktą.

58. Pritariu Komisijai.

59. Pirma, ginčijama priemonė yra reglamentas, t. y. aktas, kuris pagal SESV 288 straipsnio antrą pastraipą taikomas visiems Sąjungos teisės subjektams.

60. Vis dėlto *Zippo* iš esmės teisingai teigia, kad vien ši forma nereiškia, jog nėra galimybės į ginčijamą reglamentą įtraukti individualių sprendimų dėl konkrečių asmenų, taigi dėl jo galėtų būti taikoma Chartijos 41 straipsnio 2 dalies a punkte įtvirtinta teisė būti išklausytam [42].

61. Taip yra, pavyzdžiui, antidempingo ir ribojamųjų priemonių srityje, kai Europos Sąjungos Komisija ir Taryba priima reglamentus, kuriais nustatomos tam tikros *ad nominem* priemonės fiziniams ar juridiniams asmenims. Tokios priemonės, net jei jos paprastai priimamos reglamento forma, kai kuriems fiziniams ir juridiniams asmenims turi sprendimo požymių, nes atspindi galutinį Sąjungos institucijų požiūrį, suformuotą įvykdžius administracinę procedūrą dėl konkrečios jų padėties [43].

62. Dėl šios priežasties šie fiziniai ir juridiniai asmenys gali remtis teise būti išklausytiems taip, lyg šis reglamentas būtų jiems skirtas, net jei atitinkamuose Sąjungos antrinės teisės aktuose tokia galimybė nėra numatyta [44].

63. Vis dėlto ginčijamas reglamentas yra kitoks.

64. Jame objektyviai numatytos situacijos ir jis sukelia teisinių pasekmių bendrai ir abstrakčiai numatytų kategorijų asmenims [45].

65. Nagrinėjamu atveju jis taikomas visam produktų, kurių KN kodas 9613 80 00, importui iš Jungtinių Valstijų.

[42] Pagal analogiją žr. 2008 m. liepos 17 d. Sprendimą *Athinaïki Techniki / Komisija* (C-521/06 P, EU:C:2008:422, 42–44 punktai) (jame paaiškinta, kad kvalifikuojant aktą iš esmės yra nesvarbu, ar jis atitinka tam tikrus formalius reikalavimus, bet reikia atsižvelgti į ginčijamos priemonės turinį ir jos autoriaus tikslus).

[43] Antidempingo srityje visų pirma žr. 1979 m. kovo 29 d. Sprendimą *NTN Toyo Bearing ir kt. / Taryba* (113/77, EU:C:1979:91, 8 punktas) (jame paaiškinta, kad reglamentas dėl antidempingo yra „individualizuotas“ tiems nagrinėjamojo produkto eksportuojantiems gamintojams, kurių duomenys buvo naudojami atliekant tyrimą). Taip pat žr. 1984 m. vasario 21 d. Sprendimą *Allied Corporation ir kt. / Komisija* (239/82 ir 275/82, EU:C:1984:68, 11 ir 12 punktai) (šio sprendimo 12 punkte paaiškinta, kad „priemonės, kuriose nustatyti antidempingo muitai, turi tiesioginę ir konkrečią įtaką tiems gamintojams ir eksportuotojams, kurie gali įrodyti, jog buvo įvardyti Komisijos ar Tarybos priimtose priemonėse arba įtraukti į parengtinį tyrimą“). Dėl ribojamųjų priemonių žr., be kita ko, 2008 m. rugsėjo 3 d. Sprendimą *Kadi ir Al Barakaat International Foundation / Taryba ir Komisija* (C-402/05 P ir C-415/05 P, EU:C:2008:461, 241–244 punktai) ir 2013 m. balandžio 23 d. Sprendimą *Gbagbo ir kt. / Taryba* (C-478/11 P–C-482/11 P, EU:C:2013:258, 56 punktas) (antrajame paaiškinta, kad nagrinėjami aktai „tuo pat metu yra ir visuotinai taikomi, kiek jais draudžiama tam tikriems bendrai ir abstrakčiai apibrėžtiems adresatams, be kita ko, suteikti lėšų ir ekonominių išteklių asmenims ir subjektams, kurių pavardės nurodytos šių aktų prieduose, ir yra individualūs sprendimai dėl šių asmenų ir subjektų“).

[44] Žr., pavyzdžiui, 1991 m. birželio 27 d. Sprendimą *Al-Jubail Fertilizer / Taryba* (C-49/88, EU:C:1991:276, 17 punktas) (jame pripažinta, kad teisė būti išklausytam yra reikalinga net ir tuo atveju, kai taikytinuose atitinkamuose Sąjungos teisės aktuose tokios galimybės nenumatyta).

[45] Pagal analogiją žr. 1982 m. spalio 6 d. Sprendimą *Alusuisse Italia / Taryba ir Komisija* (307/81, EU:C:1982:337, 9 punktas) (jame paaiškinta, kad reglamentas dėl antidempingo paprastai taikomas visų produktų importui iš tam tikros šalies, išskyrus tam tikras išimtis, susijusias su visais asmenimis, jame aiškiai neįvardytais kaip asmenys, kuriems nustatytas konkretus muitas).

66. Šiuo tikslu ginčijamame reglamente nenaudojama informacijos, susijusios su fizinių ar juridinių asmenų komercine veikla, kuriai jis daro poveikį.

67. Jis taip pat nėra nukreiptas prieš vienos konkrečios įmonės elgesį [46] ir nėra skirtas *Zippo* [47].

68. Kaip paaiškino pats Bendrasis Teismas, ginčijamu reglamentu veikiau siekiama bendrai daryti spaudimą Jungtinėms Valstijoms, kad šios pakeistų savo praktiką [48].

69. Iš esmės *Zippo* negali teigti, kad ginčijamas reglamentas yra joms skirta individuali priemonė, taigi joms turėjo būti suteikta teisė būti išklausytoms prieš jį priimant.

70. Priešingos išvados negalima pagrįsti jokia Bendrojo Teismo nurodyta jurisprudencija [49].

71. Tai, kad vykdydama ginčijamo reglamento priėmimo procedūrą Komisija turėjo nustatyti asmenį, kurio interesai gali būti neigiamai paveikti [50], arba kad tai institucijai buvo žinoma, jog nagrinėjami produktai buvo kategorijų, kurioms taikomas tas aktas [51], – be to, ji tai nustatė savo iniciatyva [52], – nereiškia, kad ginčijamas reglamentas buvo priimtas per prieš *Zippo* nukreiptą arba dėl jų vykdytą procedūrą.

72. Vien dėl šių aplinkybių ginčijamas reglamentas netampa individualia priemone, kurios reikia tam, kad būtų taikomas Chartijos 41 straipsnio 2 dalies a punktas.

73. Iš tiesų, jeigu Komisija nežinotų apie padėtį ir pagrindinius JAV rinkos dalyvius toje srityje, kurioje ta institucija nusprendė taikyti pusiausvyros atkūrimo priemones, tai keltų nerimą dėl paprastos priežasties, kad tokios priemonės, kaip nurodyta Vykdymo užtikrinimo reglamente, be kita ko, turėtų būti atrinktos ir parengtos siekiant skatinti trečiąsias šalis laikytis tarptautinių prekybos taisyklių [53].

74. Darytina išvada, kad Komisija teisingai teigia, jog Bendrasis Teismas padarė klaidą, nusprendęs, kad ginčijamas reglamentas *Zippo* atžvilgiu yra „individuali priemonė“, kaip tai suprantama pagal Chartijos 41 straipsnio 2 dalies a punktą.

[46] Žr. skundžiamo sprendimo 69 punktą (jame paaiškinta, kad aptariamos pusiausvyros atkūrimo priemonės nėra nukreiptos prieš *Zippo*) ir 72 punktą (jame konstatuota, kad šios priemonės „taikom[os] ne pagal individualią procedūrą su ja susijusius produktus eksportuojančioms įmonėms“).

[47] Žr., be kita ko, 2009 m. spalio 1 d. Sprendimą *Foshan Shunde Yongjian Housewares & Hardware / Taryba* (C-141/08 P, EU:C:2009:598, 83 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija) (jame paaiškinta, kad teisė būti išklausytam reiškia, jog tie asmenys, kuriems skirti sprendimai, galintys turėti reikšmingą poveikį jų interesams, privalo turėti galimybę veiksmingai pateikti savo nuomonę).

[48] Žr. skundžiamo sprendimo 29 punktą.

[49] Komisija teisingai pažymi, kad visuose sprendimuose, kuriuos Bendrasis Teismas citavo skundžiamo sprendimo 61–65 punktuose, kalbama apie situacijas, kuriose buvo ginčijamos individualios procedūros. Taigi nė vienas iš šių sprendimų nepatvirtina teiginio, kad vien neigiamo poveikio pakanka, kad atsirastų teisė būti išklausytam. Vadinasi, 2014 m. lapkričio 5 d. Sprendimas *Mukarubega* (C-166/13, EU:C:2014:2336) susijęs su individualia neteisėtai šalyje esančio trečiosios šalies piliečio grąžinimo procedūra; 2020 m. birželio 4 d. Sprendimas *EIVT / De Loecker* (C-187/19 P, EU:C:2020:444) susijęs su individualiu sprendimu dėl Europos išorės veiksmų tarnybos laikinojo tarnautojo perkėlimo tarnybos interesais; 2021 m. gruodžio 21 d. Sprendimas *Algebris (UK) ir Anchorage Capital Group / BPV* (C-934/19 P, EU:C:2021:1042) susijęs su sprendimu dėl *Banco Popular* pertvarkymo, taigi, greičiausiai skirtu šiam juridiniam asmeniui, ir jį užginčijo trečiasis asmuo, dėl šios priežasties neturėjęs teisės būti išklausytas; ir, galiausiai, 2014 m. birželio 18 d. Sprendimas *Ispanija / Komisija* (T-260/11, EU:T:2014:555) susijęs su Ispanijos Karalystei skirtu sprendimu.

[50] Skundžiamo sprendimo 74 punktas.

[51] Skundžiamo sprendimo 75 punktas.

[52] Skundžiamo sprendimo 76 punktas.

[53] Žr. Vykdymo užtikrinimo reglamento 8 konstatuojamąją dalį.

75. Šios išvados nepaneigia *Zippo* argumentas, kad būtų prieštaringa, viena vertus, pripažinti nagrinėjamą ieškinį priimtinu, bet, kita vertus, ginčyti teisės būti išklausytam taikymą.

76. Šiuo klausimu pakanka pažymėti, kad Teisingumo Teismas jau turėjo galimybę paaiškinti, jog tai, kad visuotinai taikoma priemonė yra tiesiogiai ir konkrečiai susijusi su šalimi, nereiškia, kad šiai šaliai turėjo būti suteikta galimybė būti išklausytai per procedūrą, per kurią ta priemonė buvo priimta [54].

77. Kaip teisingai tvirtino Komisija, tam, kad būtų pripažinta teisė būti išklausytam pagal Chartijos 41 straipsnio 2 dalies a punktą, nepakanka, kad aktas būtų konkrečiai susijęs su asmeniu. Per nagrinėjamą procedūrą taip pat turi būti priimta „individuali priemonė“.

78. Tai galima paaiškinti remiantis skirtingais tikslais, kurių buvo siekiama nustatant teisės pareikšti ieškinį pagal SESV 263 straipsnio ketvirtą pastraipą sąlygas ir (individualios) teisės būti išklausytam pagal Chartijos 41 straipsnio 2 dalies a punktą suteikimo sąlygas. Pirma, pripažįstant fizinio ar juridinio asmens teisę pareikšti ieškinį Sąjungos teisme siekiama leisti asmeniui, kurio nenaudai priimta priemonė, ginčyti jos teisinę galią. Antra, teisės būti išklausytam suteikimo tikslas – sudaryti galimybę asmeniui neleisti priimti su juo susijusio sprendimo, jeigu tas sprendimas neigiamai paveiktų to asmens asmeninę padėtį [55].

79. Taigi tam, kad asmeniui būtų suteikta galimybė kreiptis į Sąjungos teismus, pakanka, kad priemonė individualizuotų atitinkamą asmenį, net jei ši priemonė nebuvo skirta konkrečiai tam asmeniui.

80. O tam, kad būtų pripažinta teisė būti išklausytam per administracinę procedūrą, ji turi vykti reaguojant į individualią atitinkamo asmens padėtį ir ją baigiant turi būti priimtas aktas, kuris gali būti jam nepalankus.

81. Taigi Komisija teisingai teigė, kad išvada, jog visuotinai taikoma priemonė yra konkrečiai susijusi su fiziniu ar juridiniu asmeniu, nebūtinai reiškia, kad nagrinėjama priemonė yra „individuali priemonė“, kaip tai suprantama pagal Chartijos 41 straipsnio 2 dalies a punktą.

82. Taigi reikia pritarti ir antrajam argumentui, kuriuo grindžiamas apeliacinio skundo pirmasis pagrindas.

[54] Žr. 1999 m. spalio 14 d. Sprendimą *Atlanta / Europos bendrija* (C-104/97 P, EU:C:1999:498, 34 ir 35 punktai). Taip pat žr. generalinio advokato J. Mischo išvadą byloje *Atlanta / Europos bendrija* (C-104/97 P, EU:C:1999:234, 57–70 punktai) (joje paaiškinta, kad asmens, tiesiogiai ir konkrečiai susijusio su priemone, situacija skiriasi nuo situacijos, kuriai esant atsiranda teisė į gynybą, nes antruoju atveju ryšys su priemone yra specifinis ir siejamas tik su individualia to asmens situacija), 2002 m. rugsėjo 11 d. Sprendimą *Pfizer Animal Health / Taryba* (T-13/99, EU:T:2002:209, 487 punktas) ir 2023 m. rugsėjo 13 d. Sprendimą *Venesuela / Taryba* (T-65/18 RENV, EU:T:2023:529, 43 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

[55] Šiuo klausimu žr. 2020 m. birželio 4 d. Sprendimą *EIVT / De Loecker* (C-187/19 P, EU:C:2020:444, 69 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija) (jame paaiškinta kad „jos tikslas, be kita ko, yra sudaryti galimybę kompetentingai institucijai ištaisyti klaidą arba suinteresuotajam asmeniui pateikti su jo asmenine padėtimi susijusią informaciją, kuri pateisina sprendimo priėmimą, nepateisina jo priėmimo arba pateisina vieno ar kito sprendimo priėmimą“).

3. Trečiasis argumentas: teisė būti išklausytam buvo užtikrinta per procedūrą, vykdytą pagal Vykdymo užtikrinimo reglamento 9 straipsnį

83. Pateikdama trečiąjį argumentą Komisija iš esmės teigia, kad net jeigu šioje situacijoje turėtų būti taikoma Chartijos 41 straipsnio 2 dalies a punkte numatyta teisė būti išklausytam, ši teisė turėjo būti užtikrinta vykdant informacijos rinkimo procedūrą pagal Vykdymo užtikrinimo reglamento 9 straipsnį.

a) Priimtinumas

84. Atsiliepime į apeliacinį skundą *Zippo* ginčijo šio Komisijos argumento priimtinumą. Jos mano, kad Komisijos apeliaciniame skunde pateikiant šį argumentą nebuvo pakankamai aiškiai nurodyti svarbūs skundžiamo sprendimo punktai. Taigi Komisijos apeliacinis skundas dėl šios dalies neatitinka Teisingumo Teismo procedūros reglamento 169 straipsnio 2 dalyje nustatytų reikalavimų. Šioje nuostatoje numatyta, kad „[p]agrinduose ir teisiniuose argumentuose, kuriais remiamasi, tiksliai nurodomi ginčijami Bendrojo Teismo sprendimo ar nutarties motyvuojamosios dalies punktai“.

85. Nesutinku su tuo.

86. Kaip paaiškina Komisija, šis procedūrinis reikalavimas neturi būti suprantamas pernelyg formaliai, t. y. taip, kad pagal jį bet kuriuo atveju reikėtų nurodyti konkrečius skundžiamo sprendimo punktus.

87. Procedūros reglamento 169 straipsnio 2 dalimi siekiama sudaryti galimybę Teisingumo Teismui atlikti Sąjungos teisės akto teisėtumo kontrolę [56].

88. Iš esmės ši nuostata yra SESV 256 straipsnio 2 dalies ir Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 58 straipsnio, pagal kuriuos reikalaujama, kad Teisingumo Teismas, vykdydamas savo įgaliojimus apeliacinėje instancijoje, galėtų suprasti ginčo dalyką, išraiška.

[89]. Šis reikalavimas tenkinamas, jeigu iš apeliaciniame skunde nurodytų pagrindų ir argumentų matyti, kuriuos skundžiamo sprendimo elementus apeliantas prašo panaikinti [57].

90. Kaip pripažino Teisingumo Teismas, tai gali būti padaryta arba aiškiai nurodant ginčijamus skundžiamo sprendimo motyvuojamosios dalies punktus, „ar[ba] pakartojant juose esančius elementus (taip sudarant galimybę juos identifikuoti)“ [58].

91. Nagrinėjamu atveju Komisija, pateikdama trečiąjį argumentą, kuriuo grindžiamas apeliacinio skundo pirmasis pagrindas, ne tik paaiškina, kad iš esmės nesutinka su Bendrojo Teismo išvada, jog Vykdymo užtikrinimo reglamento 9 straipsniu neįgyvendinama teisė būti išklausytam, įtvirtinta Chartijos 41 straipsnio 2 dalies a punkte, bet ir nurodo, kuriuos konkrečiai skundžiamo sprendimo punktus prašo panaikinti [59].

[56] Žr., be kita ko, 2024 m rugsėjo 10 d. Sprendimą *Google ir Alphabet / Komisija (Google Shopping)* (C-48/22 P, EU:C:2024:726, 63 punktas).

[57] Šiuo klausimu žr. 2000 m. liepos 4 d. Sprendimą *Bergaderm ir Goupil / Komisija* (C-352/98 P, EU:C:2000:361, 34 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

[58] Žr. 2021 m. gruodžio 21 d. Sprendimą *Aeris Invest / BPV* (C-874/19 P, EU:C:2021:1040, 51 punktas).

[59] Žr. apeliacinio skundo 73 ir 74 punktus, kuriuose ginčijami skundžiamo sprendimo 67, 85 ir 86 punktai. Taip pat žr. dubliko p. 3, kuriame teigiama, kad iš Komisijos apeliacinio skundo taip pat galima numanyti, jog tiesiogiai ginčijami skundžiamo sprendimo 91 ir 92 punktai.

92. Darytina išvada, kad apeliacinis skundas atitinka Procedūros reglamento 169 straipsnio 2 dalį. Taigi *Zippo* argumentas dėl nepriimtinumo turi būti atmestas.

b) Ginčo esmė

93. Skundžiamo sprendimo 67 punkte Bendrasis Teismas padarė išvadą, kad „jeigu įmonė, kurios interesus gali neigiamai paveikti Komisijos pagal [Vykdymo užtikrinimo] reglamento 4 straipsnio 1 dalį priimtame įgyvendinimo akte numatytos priemonės, nedalyvavo renkant tokią informaciją, nėra pagrindo teigti, kad jai Chartijos 41 straipsnio 2 dalies a punkte garantuojama teisė būti išklausytai nebuvo pažeista vien dėl to, kad Komisija įvykdė savo pareigą rinkti informaciją pagal šio reglamento 9 straipsnio 1 dalį“ [60].

94. Komisija ginčija tokį Vykdymo užtikrinimo reglamento 9 straipsnio aiškinimą, kadangi Bendrojo Teismo pateiktas šios nuostatos aiškinimas gali paskatinti suinteresuotuosius asmenis nedalyvauti tokio pobūdžio informacijos rinkimo procedūrose, kokios nagrinėjamos šioje byloje, vien tam, kad vėliau užginčytų per tą procedūrą priimto Sąjungos teisės akto galiojimą, remdamiesi teisės į gynybą pažeidimu.

95. Kaip jau paaiškinau šios išvados 49 punkte, teisė būti išklausytam per procedūrą, kurią vykdant priimamos visuotinai taikomos priemonės, kaip antai ginčijamo reglamento atveju, negali būti grindžiama Chartijos 41 straipsnio 2 dalies a punktu.

96. Vis dėlto dalyvaujamosios demokratijos principu grindžiamoje sistemoje [61], kurioje subjektams, kuriems gali daryti poveikį administracinių institucijų priimtos visuotinai taikomos priemonės, turi būti suteikta galimybė išreikšti savo interesus ir paaiškinti rūpimus klausimus [62], tokia galimybė gali būti suteikta prieš priimant tokias priemones taikant tam tikrą informacijos rinkimo procedūrą, pavyzdžiui, numatytą Vykdymo užtikrinimo reglamento 9 straipsnyje.

97. Skundžiamame sprendime Bendrasis Teismas nenustatė, kad kyla kokių nors abejonių dėl šios procedūros skaidrumo ir atvirumo tiek, kiek ji buvo taikoma priimant ginčijamą reglamentą [63].

98. *Zippo* taip pat neginčijo šios išvados pateikdamos priešpriešinį apeliacinį skundą.

99. Taigi galima daryti išvadą, kad nagrinėjamu atveju buvo užtikrinta teisė būti išklausytam per procedūras, per kurias buvo priimtos visuotinai taikomos priemonės, nes gali būti laikoma, kad ši teisė yra numatyta Sąjungos teisėje savarankiškai nuo Chartijos 41 straipsnio 2 dalies a punkto.

100. Aplinkybė, kad *Zippo* nedalyvavo šioje informacijos rinkimo procedūroje, nors ir buvo informuotos apie jos taikymą paskelbiant pranešimą Prekybos GD interneto svetainėje, negali paneigti šios išvados.

[60] Skundžiamo sprendimo 67 punktas.

[61] Žr. ESS 11 straipsnio 1 dalį, kurioje nustatyta, kad „institucijos atitinkamomis priemonėmis suteikia piliečiams ir atstovaujamosioms asociacijoms galimybę skelbti nuomones apie visas Sąjungos veiklos sritis ir viešai jomis keistis“.

[62] Šiuo klausimu žr. Komisijos tarnybų darbinio dokumento „Geresnio reglamentavimo gairės“, SWD(2021) 305 *final*, 2 skirsnio 1 punktą, kuriame Komisija paaiškina, kad pagal ESS 11 straipsnį „Komisija privalo rengti plačias konsultacijas su suinteresuotosiomis šalimis, kad būtų užtikrintas Sąjungos veiksmų nuoseklumas ir skaidrumas. Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis yra svarbus būdas surinkti įrodymus politikos formavimui pagrįsti.“ Taip pat žr. Komisijos komunikatą „Aukštesnės konsultavimosi ir dialogo kultūros link – Komisijos konsultavimosi su suinteresuotomis šalimis bendrieji principai ir minimalūs standartai“ (COM(2002) 704 *final*, p. 15 ir 16), kuriame nustatyti minimalūs konsultavimosi standartai, taikomi tais atvejais, kai „Komisija pageidauja, kad kitos suinteresuotosios šalys prisidėtų prie jos politikos formavimo prieš Komisijai priimant sprendimą“.

[63] Žr. skundžiamo sprendimo 53–58 punktus.

101. Jei *Zippo* šioje procedūroje būtų dalyvavusios, jos būtų galėjusios pateikti argumentus, kurie, kaip jos teigia, būtų galėję turėti įtakos ginčijamo reglamento turiniui, t. y. kad „ginčijamo reglamento priėmimo metu jų produktams numatytos pusiausvyros atkūrimo priemonės, palyginti su kitomis Jungtinių Valstijų pramonės šakomis, buvo griežčiausios tiek dėl savo apimties, tiek dėl dydžio“, kad „vienai įmonei skirta priemonė (dėl kurios jai tenka visos aptariamų pusiausvyros atkūrimo priemonių pasekmės) yra itin griežta, taip pat <…> kad jų produktai nėra susiję su produktais, kuriems taikomos Jungtinių Amerikos Valstijų priimtos apsaugos priemonės, todėl Komisijos taikomos priemonės negali kompensuoti šių apsaugos priemonių poveikio“ ir kad „Komisijos priimta priemonė yra diskriminacinė, nes skirta konkrečiai joms, nors institucija galėjo pasirinkti kitus produktus, kurie būtų susiję su keliomis įmonėmis, ir teisingiau paskirstyti aptariamas pusiausvyros atkūrimo priemones“ [64].

102. Vadinasi, net jeigu *Zippo* tikrai turėjo tam tikrą „bendrą“ teisę būti išklausytos prieš Komisijai priimant visuotinai taikomą aktą, nepatenkantį į Chartijos 41 straipsnio 2 dalies a punkto taikymo sritį, Komisija šios teisės nebūtų pažeidusi esant šios bylos aplinkybėms.

103. Taigi siūlau Teisingumo Teismui pritarti ir trečiajam argumentui, o kartu ir visam apeliacinio skundo pirmajam pagrindui.

B. Pasekmės

104. Pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 61 straipsnį Teisingumo Teismas gali pats paskelbti galutinį sprendimą, jei toje bylos stadijoje tai galima daryti.

105. Nagrinėjamu atveju ši sąlyga netenkinama.

106. Skundžiamame sprendime Bendrasis Teismas išnagrinėjo tik *Zippo* ieškinio penktąjį pagrindą.

107. Dėl pirmiau nurodytų priežasčių manau, kad šis ieškinio pagrindas yra nepagrįstas. Taigi jį reikia atmesti.

108. Vis dėlto, kadangi Bendrasis Teismas neišnagrinėjo pirmojo–ketvirtojo pagrindų, kuriais *Zippo* grindė pareikštą ieškinį ir kurie susiję su ginčijamo reglamento pagrįstumu bei (iš dalies) su sudėtingu faktinių aplinkybių vertinimu [65], Teisingumo Teismas neturi visų reikiamų faktinių duomenų tam, kad galėtų priimti galutinį sprendimą [66].

109. Taigi bylą reikia grąžinti Bendrajam Teismui, kad šis priimtų sprendimą dėl kitų jam pateiktų pagrindų ir argumentų, ir atidėti bylinėjimosi išlaidų klausimo nagrinėjimą.

[64] Skundžiamo sprendimo 88 punktas.

[65] Žr., pavyzdžiui, ieškinio pirmąjį pagrindą, susijusį su proporcingumo principo pažeidimu atrenkant atitinkamą produktą. Šis pagrindas reiškia, kad reikia įvertinti, ar priemonės buvo tinkamos, būtinos siekiamam tikslui įgyvendinti ir neviršijo to, kas būtina jam pasiekti.

[66] Pagal analogiją žr. 2022 m. sausio 25 d. Sprendimą *Komisija / European Food ir kt.* (C-638/19 P, EU:C:2022:50, 154 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

IV. Išvada

110. Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, Teisingumo Teismui siūlau:

– panaikinti 2023 m. spalio 18 d. Sprendimą *Zippo Manufacturing ir Zippo / Komisija* (T-402/20, EU:T:2023:640);

– atmesti ieškinio penktąjį pagrindą kaip nepagrįstą;

– grąžinti bylą Bendrajam Teismui, kad šis priimtų sprendimą dėl kitų jam pateiktų ieškinio pagrindų ir argumentų ir

– atidėti bylinėjimosi išlaidų klausimo nagrinėjimą.